

KVALITETSDEKLARATION

Inträdet på arbetsmarknaden

Ämnesområde

Utbildnings och Forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0512

Referenstid

2020

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning.....	6
2.2.3 Mätning.....	6
2.2.4 Bortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	10
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet.....	10
E EU-reglering och internationell rapportering.....	10
F Historik.....	10
G Kontaktuppgifter.....	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken om inträdet på arbetsmarknaden och övergången till vidare studier efter gymnasieskolan är en del av uppföljningssystemet avseende gymnasieskolan. Gymnasieskolan ska enligt lag förbereda eleverna för arbetsliv och vidare studier. Statistiken ger visst underlag för att svara på frågan om i vilken omfattning gymnasieskolan lever upp till dessa mål. Statistiken är mer konkret ett underlag för analys om gymnasieskolans utformning vad gäller innehåll och dimensionering. Den ger också underlag för analys om hur den fungerar för olika elevgrupper.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändarna vill ha information om ungdomars inträde på arbetsmarknaden och övergång till högskolan. Det finns också behov av information om matchning mellan utbildning och arbete, i vilken mån gymnasieutbildningen har förberett dem för arbete och/eller studier och hur etableringsprocessen har sett ut åren efter gymnasieskolan. Statistiken ska användas för att visa utvecklingen över tid och belysa eventuella skillnader mellan redovisningsgrupper såsom kön, programtyp och bakgrund.

Huvudanvändarna av statistiken är Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) och Skolverket. Andra viktiga användare av statistiken är universitet och högskolor, kommuner, Universitetskanslersämbetet och andra myndigheter.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken beskriver sysselsättningen bland avgångna från gymnasieskolan. Där ingår frågor om deras huvudsakliga sysselsättning under våren 2020 och om de haft arbete som bisyssla, detta enligt deras egen bedömning. Statistiken beskriver även om individen hade ett arbete som varat minst 6 månader, arbetslöshet efter gymnasieutbildningen samt val att studera om man inte hade fått något arbete. För examinerade från yrkesprogram beskriver statistiken även matchning mellan utbildning och arbete på olika sätt:

- överensstämmelse mellan arbete och utbildning för dem som hade något arbete under våren 2020
- tillräcklig utbildningsnivå för arbetet våren 2020
- i hur stor utsträckning utbildningen har förberett individen för att utföra huvudsakliga arbetsuppgifter

1.2.1 Objekt och population

Statistikens intressepopulation är personer som avslutat gymnasieskolan läsåret 2016/17. Målpopulationen utgörs av målobjekten avgångna som finns med i gymnasieskolornas administrativa system.

Målpopulationen består av elever som avlagt gymnasieexamen vid gymnasieskolor läsåren 2016/17 eller elever som genomgått ett helt program på minst 2 500 poäng och avslutat med studiebevis men som saknar examen. Sammantaget kallas dessa två grupper för avgångna från gymnasieskolan. Eleverna ska dessutom bo i landet vid undersökningsperioden april-juni 2020.

1.2.2 Variabler

De viktigaste variablerna är följande:

- Huvudsaklig sysselsättning: Mål- och observationsvariablerna utgörs av svaren på intervjufrågorna i frågeformuläret och stämmer väl överens. Urvalspersonen fick själv göra en bedömning av sin huvudsakliga sysselsättning utifrån fasta svarsalternativ. Intresse-, mål- och observationsvariabeln stämmer väl överens.
- Överensstämmelse mellan utbildning och arbete: Mål- och observationsvariablerna utgörs av svaren på intervjufrågorna i frågeformuläret och stämmer väl överens. Urvalspersonen fick själv göra en bedömning av överensstämmelsen mellan arbetet och det område som utbildningen varit inriktad mot utifrån fasta svarsalternativ. Intresse-, mål- och observationsvariabeln stämmer väl överens.
- Programtyp: Den programtyp som eleven avgick ifrån vårterminen 2017. Intresse-, mål- och observationsvariabeln stämmer väl överens.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal (personer i populationen eller inom en viss redovisningsgrupp) och andel (personer med en viss egenskap i procent av populationen/den aktuella redovisningsgruppen). Statistiken redovisas med 95-procentiga konfidensintervall.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken för examinerade redovisas efter följande grupperingar:

- Programtyp (yrkesprogram, högskoleförberedande program)
- Kön
- Svensk/utländsk bakgrund
- Inrikes/utrikes född
- föräldrarnas utbildningsnivå
- grundläggande behörighet till högskolestudier

Statistiken för avgångna med studiebevis redovisas efter följande grupperingar:

- Programtyp (yrkesprogram, högskoleförberedande program)
- Kön
- Svensk/utländsk bakgrund
- Inrikes/utrikes född
- Föräldrarnas utbildningsnivå

1.2.5 Referenstider

Uppgifterna avser våren 2020

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är behäftad med osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en undersökning skiljer man på slumpmässiga och systematiska avvikelser. Slumpmässiga avvikelser orsakar enligt statistisk teori beräkningsbar osäkerhet hos de skattade resultaten.

Systematiska avvikelser påverkar resultaten i en viss riktning. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska avvikelser, då det ofta kräver resurskrävande utvärderingsinsatser. En sådan utvärdering har inte gjorts. Det är därför svårt att fullt ut bedöma kvaliteten i statistiken.

Resultaten från undersökningen redovisas med osäkerhetstal. Med hjälp av osäkerhetstalet kan ett konfidensintervall bildas, vilket är ett mått på det spann inom vilket det sanna värdet finns med 95 procents säkerhet.

Konfidensintervallet speglar dock endast den slumpmässiga osäkerheten, som i denna undersökning beror på att endast en delmängd av deltagarna svarat på undersökningen. Om systematiska fel föreligger finns det risk för att konfidensintervallets täckningsgrad är lägre än 95 procent.

Med tanke på att bortfallet är stort, framför allt bland avgångna med studiebevis, bör generella slutsatser som dras från undersökningen göras med viss försiktighet. Osäkerheten i skattningarna för avgångna med studiebevis är större jämfört med osäkerheten i skattningarna för avgångna med examen. I de fall då antalet svarande per redovisningsgrupp understiger 30 eller då halva konfidensintervallet överstiger punktsaktningen redovisas inte skattning. Sammantaget är skattningarna av statistikvärdena goda.

Nedan ges några kommentarer om varje osäkerhetskälla.

2.2 Osäkerhetskällor

Bortfall bedöms vara den största källan till osäkerhet för statistiken. Urval, täckning, bearbetning och mätning bedöms påverka osäkerheten i mindre grad.

2.2.1 Urval

Från Skolverkets register över gymnasieavgångna drogs ett urval av 10 031 personer varav 7031 med examen och 3000 med studiebevis. Urvalsdesignen är ett stratifierat obunden slumpmässigt urval utan återläggning.

Stratumindelningen görs utifrån flera variabler. Urvalet stratifieras i första hand efter examen och ej examen. Gruppen med examen stratifieras utifrån kön (kvinna och man), programtyp (studieförberedande program och yrkesprogram), bakgrund (svensk bakgrund och utländsk bakgrund), föräldrars utbildningsnivå (minst en förälder har eftergymnasial utbildning och ingen förälder har eftergymnasial utbildning) och behörighet till högskolestudier (behörig och ej behörig). Gruppen som ej har examen

strafieras efter kön (kvinna och man) och programtyp (studieförberedande program och yrkesprogram).

Urvalsförfarandet gjordes med utgångspunkten att med en svarsandel om minst 35 procent kan redovisningen av ovanstående grupper göras med ett konfidensintervall på som mest plus/minus 5 procentenheter.

2.2.2 Ramtäckning

Registret över elever i gymnasieskolan samt Gymnasieskolan: Slutbetyg användes för att ta fram den aktuella rampopulationen som omfattade ca 73 000 personer med examen samt ca 8 000 personer med studiebevis.

Rampopulationen för undersökningen är personer som enligt registren ovan, slutfört gymnasiet våren 2017 med en examen eller ett studiebevis.

Rampopulationen avgränsades även till folkbokförda i Sverige våren 2020

Information om registrens kvalitet finns på SCB:s webbplats www.scb.se/uf0102 och www.scb.se/uf0103 under *Dokumentation*. Uppgifter om elevers betygsuppgifter eller motsvarade inkommer till SCB från UHR (Universitets- och högskolerådet). Om en skola har elever som erhållit betygsuppgift och detta inte rapporteras via UHR utgör dessa elever en undertäckning i statistiken. Eventuella täckningsbrister kan antas vara försumbara.

2.2.3 Mätning

Det har inte gjorts några åtgärder för att upptäcka eventuella mätfel i undersökningen. Enkäten har under 2020 genomgått en mätteknisk granskning med syftet att minimera risken för mätfel. För att ytterligare minska risken för eventuella mätfel genomfördes kognitiva intervjuer där fyra personer fick testa missivbrevet och enkäten.

2.2.4 Bortfall

Bortfallsandelen i undersökningen var 58,9 procent för examinerade och 77,0 procent för de med studiebevis. I avsikt att reducera eventuella bortfallsskevheter har vikter beräknats med hjälp av kalibrering. Storleken på kvarstående skevheter orsakade av bortfallet är dock svåra att mäta, någon studie i avseende att försöka uppskatta bortfallets effekter har inte gjorts.

Med tanke på det relativt stora bortfallet bör resultat från undersökningen tolkas med viss försiktighet.

I undersökningen fann det även partiellt bortfall för frågorna. Partiellt bortfall kan bero på att frågan är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan, att lämpligt alternativ saknas eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Generellt sett är det partiella bortfallet mycket litet.

På grund av ett programmeringsfel i webbenkäten har uppgifter för fråga 10 och 11 imputerats för 261 svarande. Detta innebär att osäkerheten för dessa frågor kan vara större än för övriga frågor. På total nivå bedöms imputeringen påverka kvaliteten i låg grad, men för personer som svarat att de gick ett

yrkesprogram på gymnasiet samt att de arbetar kan osäkerheten vara större än de konfidensintervall som anges.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt. För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser. Andra bearbetningsfel beror på den mänskliga faktorn, exempelvis beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. Bearbetningsfel kan uppstå vid registreringen av svar från inkomna frågeblanketter. Då registreringen av svar sker maskinellt och genomgår flera logiska kontroller bedöms felet vara litet..

2.2.6 Modellantaganden

På grund av ett fel i webblanetten har uppgifter för fråga 10 och 11 imputerats för 261 svarande. Felet i webblanetten upptäcktes under insamlingen och rättades till den 28:e april. Den imputeringsmetod som används är en "random hot-deck imputation".

Imputeringsmetoden bygger på att de saknade värdena imputeras från slumpmässigt utvalda poster med liknande egenskaper. Med hot-deck avses att de personer som saknar värden (mottagare) och de poster som imputeringarna baseras på (donatorer) återfinns i samma dataset. I detta fall återfinns de i samma undersökning.

Mer information om imputeringsmetoden och hur den genomförts finns i dokumentet Statistikens framställning under rubriken dokumentation på SCB:s webbplats www.scb.se/uf0512.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Undersökningen genomfördes under april-juni 2020. Framställningstiden för undersökningen var juli-november 2020.

3.2 Frekvens

Undersökningen genomförs vart tredje år. Senast undersökningen genomfördes var 2017.

3.3 Punktlighet

Statistiken har redovisats enligt SCB:s publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken har publicerats på www.scb.se/uf0512. Statistiken finns tillgänglig i rapporten Inträdet på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan. Till rapporten har en statistiknyhet och flera tabeller i Excel publicerats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Användarna har möjlighet att ge inspel till artiklar som SCB sedan kan ta fram och publicera på webbplatsen. Mer omfattande statistik kan SCB ta fram på uppdragsbasis.

Populationen hämtas från Registret över elever i gymnasieskolan/Gymnasieskolan: Slutbetyg (UF0102) avseende avgångna från gymnasieskolan. Därmed kan uppgifterna sammanvändas med annan statistik som avser denna population.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i huvudsak i rapportform. Till rapporten finns flera tabellbilagor.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning* under rubriken *Dokumentation* på SCB:s webbplats www.scb.se/uf0512.

Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Dokumentation av mikrodata. Dokumentation om mikrodata är tillgängliga på SCB:s webbplats www.h6.scb.se/metadata/mikrodataregister.aspx.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

I 2020 års undersökning har ett antal ändringar från 2017 års undersökning genomförts.

Frågor som berörde följande togs bort:

- Nyttan av gymnasieämnena (fråga 8)
- Nyttan av karaktärsämnen (fråga 12)
- Framtidsplaner sista året i gymnasieskolan (fråga 13)
- Område att helst arbeta inom (fråga 14)
- Sökt arbete året efter gymnasieskolan (fråga 15)
- Vilket område söktes arbete (fråga 16)
- Arbete under året efter gymnasieskolan (fråga 17)

Följande som berörde följandes tillkom:

- Tillfredsställelse med arbetet (fråga 8)
- Lärlingsanställning efter avslutad gymnasieutbildning (fråga 12)
- Utfört gig- eller plattformsjobb (fråga 13)
- Arbetet oavlönad, som exempelvis volontär (fråga 14)
- Påverkan av coronapandemin på huvudsaklig sysselsättning (fråga 24)

- Påverkan av coronapandemin på huvudsaklig sysselsättning på andra sätt (fråga 25)

Jämförelse med undersökningen som genomfördes 2017 förefaller vara god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Samtliga personer i urvalet har fått samma enkät, vilket innebär att det råder full jämförbarhet mellan olika grupper i populationen.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken är ett komplement till SCB:s och Skolverkets registerstatistik. Inträdet på arbetsmarknaden innehåller många variabler som är svåra att mäta med register. Populationen hämtas från Registret över elever i gymnasieskolan/Gymnasieskolan: Slutbetyg (UF0102) utbildningsregistret. Därmed kan uppgifterna sammanvändas med annan statistik som avser denna population.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Avrundningar sker för andelarna i samtliga tabeller. Avrundningar sker till heltal.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

Statistiken är officiell.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

En kopia av all statistikredovisning i form av rapporter, böcker och statistiska meddelanden (SM) som getts ut som trycksak eller redovisats som PDF dokument förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras till Riksarkivet.

Enligt lagen om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål. Uppgifterna planeras att sparas i 15 år. Därefter kommer uppgifterna att arkiveras med identifikationsuppgifter. Ett formellt beslut på bevarandet har ännu inte fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Vid undersökningen förelåg ingen uppgiftsskyldighet.

E EU-reglering och internationell rapportering

Det finns ingen EU-reglering eller regler kring internationell rapportering kring denna statistik.

F Historik

Inträdet på arbetsmarknaden har genomförts sedan 1996. Undersökningen hade samma upplägg under åren 1996, 1998, 2000, 2002 och 2004. Dessa undersökningar är därför jämförbara med varandra. Till 2006 års undersökning genomfördes dock en del förändringar vilka beskrivs nedan.

- Inträdet på arbetsmarknaden är delat i två delar dvs. görs i två separata undersökningar. Den ena undersökningen var till de gymnasieavgångna och den andra till dem som examinerades från högskolan. Anledningen till att dessa två undersökningar genomfördes parallellt var att de skulle komplettera varandra, ge möjlighet till mer

specifika frågor och därmed ge information om hur inträdet på arbetsmarknaden ser ut för personer med olika utbildningsbakgrund.

- Frågeformuläret gjordes om till både 2004 och 2006.
- I 2012 års undersökning gjordes inga ändringar i frågeformuläret jämfört med föregående undersökning. Däremot ändrades insamlings sättet till enbart insamling via webbenkät, tidigare har insamlingen skett via en pappersenkät med möjlighet att svara via webbenkät om så önskas. Inga studier av eventuella effekter av det förändrade insamlings sättet har ännu gjorts i denna undersökning.
- I 2014 och i 2017 års undersökningar gjordes frågeformuläret om jämfört med tidigare år vilket begränsar jämförbarheten över tid. De viktigaste frågorna är dock bevarade.
- I 2017 års undersökning ändrades insamlings sättet till insamling via webbenkät med telefonuppföljning bland bortfallet där under vissa villkor även indirekta intervjuer tilläts. Inga studier av eventuella effekter av det förändrade insamlings sättet har ännu gjorts i denna undersökning.
- I 2020 års undersökning togs ett antal frågor om året efter gymnasieskolan bort. Istället tillkom frågor om andra typer av arbete samt frågor som relaterade till coronapandemin. De viktigaste frågorna i undersökningen är bevarade.

Alla förändringar som gjorts medför att jämförbarheten med tidigare undersökningar bör göras med viss försiktighet.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Gilbert Fontana
E-post	Gilbert.Fontana@scb.se
Telefon	010-479 60 71